

En uhørt mangel på døvetolker

Første januar 2022 trådte en ny språklov i kraft i Norge. I denne loven anerkjennes tegnspråk som et av våre minoritetsspråk med de rettigheter dette medfører.

Tegnspråk er morsmål/primærspråket til anslagsvis mellom 15.000 - 25.000 mennesker ifølge organisasjonene som jobber med tegnspråk.

Avhengig av tolker

Døve som benytter tegnspråk er imidlertid avhengig av tolker dersom man skal kommunisere mellom andre enn brukere av tegnspråket, og svært få nordmenn behersker tegnspråk utover de som har født med en funksjonsnedsettelse eller har noen med nedsatt funksjonsevne i familien. Dette gjør at døve er avhengig av tolker for både viktige hendelser i livet som eksamener, bryllup, begravelser, rettssaker og politisk engasjement. Dette vil også si at døve er avhengig av tolker dersom de skal ha en vanlig samtale, gå i bursdag, dra på kafe eller delta på frivillige arbeid.

Nesten umulig å få tak i tolk

I Nordland i dag er det svært vanskelig å få tak i tolk, og det er nesten umulig å få tak i tolk til daglig gjøremål. Nordland Tegnspråkforening peker på at det er spesielt vanskelig å få tak i tolker utenfor de største byene. En kombinasjon av for få tolker, strenge krav til hvem som kan utøve yrket som tolk og lange avstander gjør at de døve taler for døve ører når de ber om tolker til både hverdagslige hendelser og viktige hendelser.

NAV mente det ikke var viktig

I høst arrangerte Nordland Tegnspråkforening Døves Kulturdager i Bodø. Kulturdagene er blant de største arrangementene i Norge rettet mot personer med funksjonsnedsettelse. Planleggingsperioden krevde stadige møter med aktører som ikke behersket tegnspråk, og i løpet av det ettårige arbeidet fikk Nordland Tegnspråkforening benyttet tolk en gang. Da foreningen våren 2023 valgte å adressere dette overfor politikerne på et av fylkestingsmøtene i Nordland valgte NAV å vurdere at dette ikke var viktig nok for å få tolk. Dermed måtte Nordland Tegnspråkforening bruke tegnspråket sitt overfor fylkestingspolitikere til stede på møtet.

Kan føre til utenforskap

Nordland SV frykter at mangelen på tolker går ut over livskvaliteten til funksjonsnedsatte som er avhengig av tegnspråk i hverdagen. Å være isolert med sitt eget språk fører til at man ikke kan delta i samfunnslivet, politikk eller sosiale tilstelninger, og fører til at tegnspråkbrukerne ikke har de samme mulighetene som resten av samfunnet. I verste fall kan mangelen føre til utenforskap.

Nordland SV krever at man endrer på reglene for å gjøre tegnspråket mer tilgjengelig for resten av samfunnet.

SV ønsker derfor å:

- Sørge for at menneskelige og økonomiske rammer økes, slik at døve og hørselshemmede kan få tolketjenester når de trenger det.
- Sørge for en struktur som gjør at man kan distribuere tolketjenester både til byer og distrikter
- Øke fleksibiliteten på hvem som kan være døvetolker.

Årsmøtet i Nordland SV

18. februar 2024